

กรมสุขภาพจิต
DEPARTMENT OF MENTAL HEALTH

คู่มือการฝึกปฏิบัติสำหรับครูวิทยากร (Facilitator)
โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการบำบัดและฟื้นฟูผู้เสียหายเสพติดในชุมชน CBRx
เขตสุขภาพที่ 9 ปีงบประมาณ 2569
“3สร้าง 4พัฒนา 5ผู้เล่น”

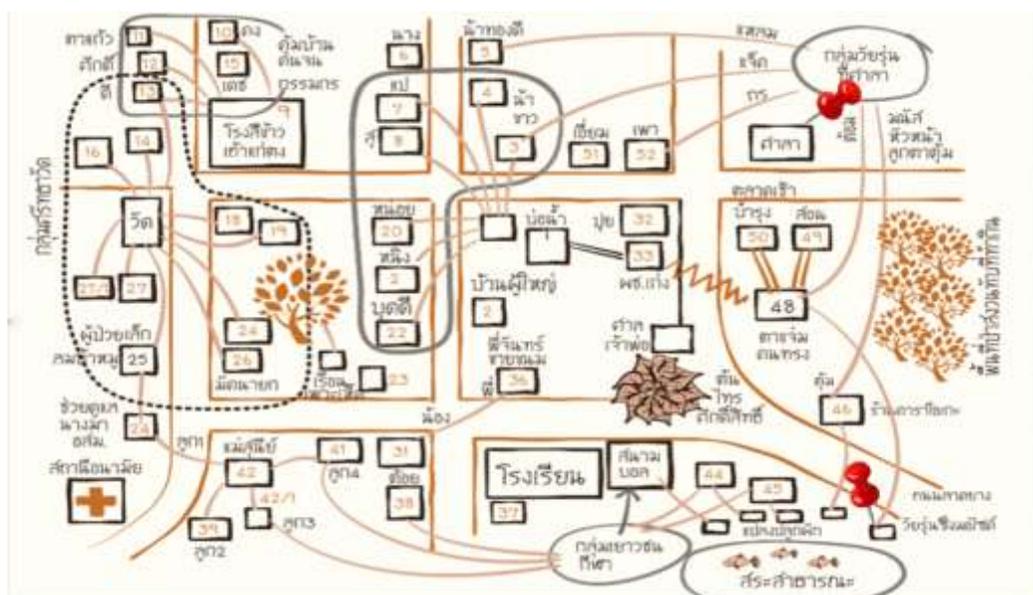

โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชสีมาราชนครินทร์

พ.ศ. 2569

องค์ประกอบ	รายละเอียด
กลยุทธ์	3สร้าง
Target (เป้าหมาย)	ผู้ช้ยาเสพติดกลุ่มสี่เขียว
Objectives (วัตถุประสงค์)	1 สร้างหมดจุดเสี่ยง
Plan (แผนงาน) ชื่อกิจกรรม:	“ปักหมุด ปลอดภัย”
รายละเอียดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาคมหมู่บ้านร่วมกันวิเคราะห์พื้นที่จุดเสี่ยงในชุมชน 2. เขียนแผนที่ชุมชน และชี้จุดเสี่ยงยาเสพติด 3. ตั้งตั้งชุดปฏิบัติการ “เป็นหู ตา เป็นหัวใจของชุมชน” เพื่อรับเบาะแสยาเสพติดในชุมชนอย่างเป็นความลับ 4. ตรวจสอบสภาวะกลุ่มเสี่ยงตามความสมัครใจ 5. ให้ความรู้เรื่องสัญญาณเตือน พฤติกรรม หรือสถานที่ ที่แสดงถึงการช้ยาเสพติด
ทรัพยากร	งบประมาณโครงการฯ อปท. กองทุนแม่แห่งแผ่นดิน ฯลฯ
ระยะเวลาดำเนินการ	เดือนมีนาคม 2569
ผู้รับผิดชอบ	<p>อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.).ทำหน้าที่ในการลงสำรวจเยี่ยมบ้าน และคัดกรองปัญหาสุขภาพจิตและยาเสพติด เพื่อการปักหมุดที่แม่นยำ รวมทั้งให้ความรู้เรื่องสัญญาณเตือนกับครอบครัว</p> <p>ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำในการประกาศเชิญชวนชาวบ้านให้มาร่วมกิจกรรมสร้างความเชื่อมั่นว่า "ข้อมูลที่แจ้งไปจะถูกนำไปแก้ไขจริง" จัดหาพื้นที่ประชุม เตรียมแผนที่ขนาดใหญ่ของหมู่บ้าน หรือประสานงานด้านอุปกรณ์รวบรวมข้อมูลหมุดที่ปักแล้วมาจัดลำดับความสำคัญ ว่าจุดไหนควรแก้ก่อน-หลัง</p> <p>ตำรวจ ทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยและการบังคับใช้กฎหมาย ตรวจสอบหมุดที่ชาวบ้านระบุว่า เป็น "จุดอับสายตา" หรือ "ซอยเปลี่ยว" เพื่อวางแผนส่งสายตรวจไปตรวจตราให้บ่อยขึ้น เสนอแนะจุดที่ควรติดตั้งกล้อง CCTV หรือจุดที่เสี่ยงต่อการช้ยาเสพติด</p>

องค์ประกอบ	รายละเอียด
	<p>สาธารณสุข (รพ.สต.) ทำหน้าที่ ให้ความรู้/ประเมินความเสี่ยง กาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ เสริมสร้างพลังครอบครัวและชุมชน รวมทั้งสร้างความรอบรู้ด้านจิตเวชและยาเสพติด</p> <p>พขอ. (สสอ.) ทำหน้าที่ ประสานงานภาคีเครือข่ายและสนับสนุนด้านวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินความเสี่ยงด้านยาเสพติด นำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับจุดเสี่ยงในชุมชน</p>
ตัวช่วย	ท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) ในการขอสนับสนุนงบประมาณ/อุปกรณ์
การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแผนที่ชุมชนพร้อมหมุดปลอดภัย 2. ชุมชนตื่นรู้ให้ความสนใจเรื่องสุขภาพจิตและยาเสพติด 3. ความสำเร็จของชุมชน ตามองค์ประกอบการดำเนินงาน CBRx

แผนที่เดินดิน “ปักหมุด ปลอดภัย”

องค์ประกอบ	รายละเอียด
กลยุทธ์	3สร้าง
Target (เป้าหมาย)	ผู้ช้ยาเสพติดกลุ่มสี่เขียว
Objectives (วัตถุประสงค์)	2 สร้างสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ
Plan (แผนงาน) ชื่อกิจกรรม:	“ฮักกัน มั่นยืน คีนลูกหลานสู่ชุมชน”
รายละเอียดกิจกรรม	<p>1. เสวนา "เฮาบ่ถ่มกัน" จัดเวทีพูดคุยเปิดใจระหว่างผู้ผ่านการบำบัด, ผู้นำชุมชน, และครอบครัว เน้นการให้กำลังใจและการให้อภัย ลดการตีตรา (Stigma), สร้างความเข้าใจและความไว้วางใจร่วมกันในชุมชน</p> <p>2. บายศรีสู่ขวัญ “เอ็นขวัญคีนบ้าน” พิธีต้อนรับกลับบ้านตามประเพณีอีสาน โดยบุคคลที่นับถือในชุมชน ผูกข้อมือรับขวัญและให้คำมั่นว่าจะดูแลเกื้อกูลกัน</p> <p>3. พิธี “ผูกเสี่ยว ชุมชน” การผูกข้อมือระหว่างผู้ป่วยสี่เขียว และเพื่อในชุมชนกลุ่มสีขาว ให้เป็นเพื่อนคู่คิด มิตรคู่หู ในการดูแลซึ่งกันและกัน คอยเป็นที่ปรึกษาและกำลังใจซึ่งกันและกัน</p> <p>4. พ่อแม่บุญธรรม การสร้างความหวังพลังใจของผู้ผ่านการบำบัด ในรูปแบบของพ่อแม่บุญธรรม โดยชุมชน ซึ่งผู้ป่วยจะมี “แม่เป็น อสม. และมีพ่อเป็นผู้นำชุมชน” ที่จะช่วยดูแลกันไปอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5. แสงแห่งความหวัง พลังแห่งศรัทธา จัดให้มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือการปฏิบัติสมาธิอย่างสม่ำเสมอ ฝึกการจัดการอารมณ์, และสร้างแก่นแท้ทางจิตวิญญาณ</p>
ทรัพยากร	งบประมาณโครงการฯ อปท. กองทุนแม่แห่งแผ่นดิน ฯลฯ
ระยะเวลาดำเนินการ	เดือนมีนาคม - มิถุนายน 2569
ผู้รับผิดชอบ	<p>อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่เป็นแม่บุญธรรม คอยติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ</p> <p>ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่เป็นพ่อบุญธรรม ประสาน/อำนวยความสะดวก/เป็นพ่อบ้าน ดึงจิตใจชุมชน</p> <p>ตำรวจ ทำหน้าที่แนะนำให้กำลังใจ/ติดตาม/ชุมชนสัมพันธ์</p>

องค์ประกอบ	รายละเอียด
	<p>สาธารณสุข (รพ.สต.) ทำหน้าที่ ให้ความรู้/ประเมินความเสี่ยง กาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ เสริมสร้างพลังครอบครัวและชุมชน</p> <p>พชอ. (สสอ.) ทำหน้าที่ ประสานงานภาคีเครือข่ายและสนับสนุนด้านวิชาการ</p>
ตัวช่วย	<p>บ้าน : หมู่บ้าน (ชุมชน) อบต./อปท.</p> <p>วัด: ศาสนสถาน ,พระ,ผู้นำทางศาสนา</p> <p>โรงเรียน, สกร. : ผู้อำนวยการ/ครู การส่งเสริมความรู้ วิทยากร/วิทยุ</p>
การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้อยละของผู้ป่วยจิตเวชยาเสพติดในเขตสุขภาพสามารถหยุดเสพ ต่อเนื่อง 1 ปี (1 year remission rate) เป้าหมายร้อยละ 30 2. ความสำเร็จของชุมชน ตามองค์ประกอบการดำเนินงาน CBRx 3. ผู้ใช้ยาเสพติดเกิดความภาคภูมิใจ มีความหวัง มีพลังในการหยุดใช้ยาเสพติด

บายศรีสู่ขวัญ “เอ็นขวัญคืนบ้าน”

องค์ประกอบ	รายละเอียด
กลยุทธ์	3สร้าง
Target (เป้าหมาย)	ผู้ช้ยาเสพติดกลุ่มสี่เขียว
Objectives (วัตถุประสงค์)	3 สร้างสายใยครอบครัว
Plan (แผนงาน) ชื่อกิจกรรม:	“โอบกอดด้วยใจ เชื่อมสายใยครอบครัว”
รายละเอียดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมละลายพฤติกรรมง่ายๆ เช่น ให้คนในครอบครัวช่วยกันประคองลูกโป่งไม่ให้ตกพื้นโดยใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกาย (ยกเว้นมือ) เพื่อสร้างเสียงหัวเราะ 2. ให้แต่ละครอบครัวช่วยกันสร้างสรรค์ภาพปะติดหรือวาดภาพบนผืนผ้าใบเดียวกัน ในหัวข้อ "บ้านในฝันของเรา" เพื่อดูมุมมองและสิ่งที่แต่ละคนให้ความสำคัญ 3. "ภาษากายแทนใจ" กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่เน้นการสัมผัส เช่น การสอนเทคนิคการกอดแบบ 20 วินาที และการทำกิจกรรมส่งต่อความรู้สึกผ่านการจับมือ 4. “เปิดกล่องความรู้สึก” ให้สมาชิกเขียนสิ่งที่ "อยากขอบคุณ" และ "อยากขอโทษ" ใส่กระดาษโน้ต แล้วนำมาวางกลมเพื่ออ่านให้กันฟัง โดยมีกฎคือ "รับฟังโดยไม่ตัดสิน" 5. "คำมั่นสัญญาใต้ต้นรัก" ทุกคนเขียนคำสัญญาเล็กๆ ที่จะทำเพื่อคนในครอบครัว นำไปแปะไว้ที่ต้นไม้จำลอง
ทรัพยากร	งบประมาณโครงการฯ อปท. กองทุนแม่แห่งแผ่นดิน ฯลฯ
ระยะเวลาดำเนินการ	เดือนมีนาคม-มิถุนายน 2569
ผู้รับผิดชอบ	<p>อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานใจและคัดกรอง ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนครอบครัวในเขตรับผิดชอบ โดยเฉพาะครอบครัวที่อาจมีเปราะบาง หรือขาดความเข้าใจกันเข้าร่วมโครงการ เป็นพี่เลี้ยงในกิจกรรมย่อย</p> <p>ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่สนับสนุนสถานที่และทรัพยากร: จัดเตรียมศาลาประชาคม หรือพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้าน</p>

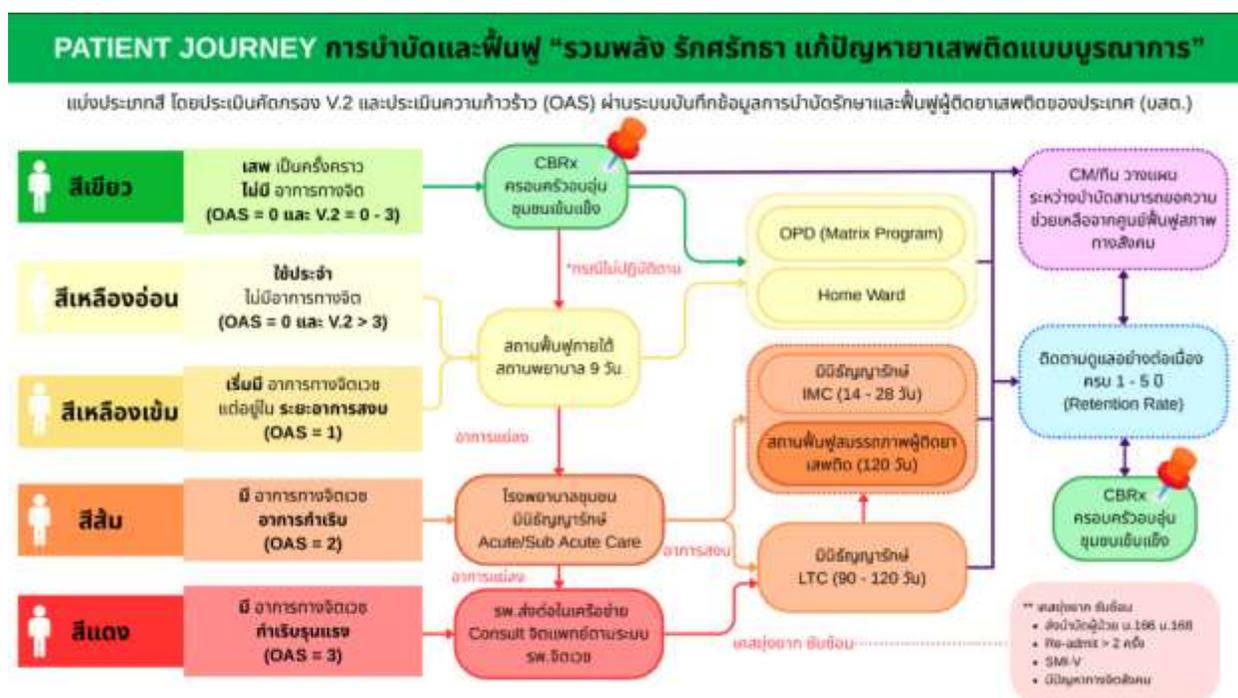
องค์ประกอบ	รายละเอียด
	<p>การันตีความเชื่อมั่น: เป็นประธานเปิดงานและร่วมทำกิจกรรม เพื่อเป็นตัวอย่างว่า "การสร้างครอบครัวอบอุ่นไม่ใช่เรื่องน่าอาย"</p> <p>ตำรวจ ทำหน้าที่แนะนำให้กำลังใจ/ติดตาม/ชุมชนสัมพันธ์ สร้างกิจกรรมนันทนาการให้กับครอบครัวและชุมชน</p> <p>สาธารณสุข (รพ.สต.) ทำหน้าที่ ให้ความรู้เพื่อเสริมสร้างพลังให้กับครอบครัว</p> <p>พขอ. (สสอ.) ทำหน้าที่ ประสานงานภาคีเครือข่ายและสนับสนุนด้านวิชาการ ติดตามผล (Monitoring): เก็บข้อมูลในภาพรวมระดับอำเภอ เพื่อนำไปขยายผลเป็นโมเดลต้นแบบให้หมู่บ้านอื่น</p>
ตัวช่วย	วิทยากรจากชมชมต่าง ๆ /ลูกเสือชาวบ้าน/สูงอายุ/To be number 1 ร่วมสร้างกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครอบครัวมีความรักใคร่กลมเกลียว สามารถแสดงบทบาทของแต่ละคนในครอบครัวได้ตามบริบทของตนเอง 2. ความสำเร็จของชุมชน ตามองค์ประกอบการดำเนินงาน CBRx

องค์ประกอบ	รายละเอียด
กลยุทธ์	4พัฒนา
Target (เป้าหมาย)	ผู้ช้ยาเสพติดกลุ่มสีขาว
Objectives (วัตถุประสงค์)	1 พัฒนาเยาวชน
Plan (แผนงาน) ชื่อกิจกรรม:	"Gen Z ไม่มี Limits: เก่งได้ ไม่ต้องช้ยา"
รายละเอียดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> จัดนิทรรศกาล "วัยรุ่น Gen Z เก่งได้ไม่พึ่งยาเสพติด" ในวันต่อต้านยาเสพติด จัดประกวดดาว Tiktok, คลิปสั้นต้านยาเสพติดผ่านทางช่องโซเชียล Tiktok Facebook Instagram จัดเวทีเสวนาภาษา Gen Z "จาก Zero เป็น Hero": เชิญ Influencer หรือศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จ (เช่น นักกีฬา, เกมเมอร์, หรือศิลปิน) มาแชร์ประสบการณ์ว่าความสำเร็จที่แท้จริงต้องช้ความพยายาม ไม่ใช่ทางลัดจากยาเสพติด กิจกรรม DJ น้อย ประชาสัมพันธ์ข่าวสารยาเสพติด กิจกรรมนันทนาการต้านยาเสพติด เช่น เกมส์ ดนตรี กีฬา
ทรัพยากร	งบประมาณโครงการฯ อปท. To be number 1
ระยะเวลาดำเนินการ	26 มิถุนายน 2569
ผู้รับผิดชอบ	<p>สาธารณสุข (รพ.สต.) ทำหน้าที่ประสานงานกับโรงเรียน สร้างแกนนำ ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยจากยาเสพติด</p> <p>โรงเรียน (ครูแนะแนว/อนามัย) ประชาสัมพันธ์โครงการ เชิญชวนนักเรียนเข้าร่วมโครงการ</p> <p>ตำรวจ ทำหน้าที่ให้ความรู้เรื่องข้อกฎหมายเกี่ยวยาเสพติด/บุหรี่ป้ไฟฟ้า</p> <p>ผู้ใหญ่บ้าน/อสม. ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก การช้พื้นที่ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารยาเสพติด</p>
ตัวช่วย	ผู้แทนภาคเอกชน เช่น มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านยาเสพติด
การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> เยาวชน รู้ เข้าใจ เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด ความสำเร็จของชุมชน ตามองค์ประกอบการดำเนินงาน CBRx

องค์ประกอบ	รายละเอียด
กลยุทธ์	4พัฒนา
Target (เป้าหมาย)	ผู้ช้ยาเสพติดกลุ่มสี่เหลี่ยม สีส้ม สีแดง
Objectives (วัตถุประสงค์)	2 พัฒนาระบบส่งต่อทันเวลา
Plan (แผนงาน) ชื่อกิจกรรม:	"เชื่อมต่อความปลอดภัย ส่งต่อหัวใจให้ทันการณ์"
รายละเอียดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมขประสานงาน 3 ฝ่าย ระหว่างผู้นำชุมชน (ฝ่ายปกครอง) ตำรวจ และสาธารณสุข เพื่อทำข้อตกลงขั้นตอนการส่งต่อผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว และทันเวลา สร้างการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ระบบการส่งต่อให้ทุกพื้นที่รับทราบ รวมทั้งประชาสัมพันธ์เรื่องสิทธิการรักษา ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน เสียงตามสาย เน้นกระบวนการนำผู้ช้ยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา และการสมัครใจเข้ารับการบำบัด จัดทำคู่มือ/ผังไหล (Flow) การส่งต่อ เป็นแผนภาพ หรือขั้นตอนง่าย ๆ ให้ครอบครัวและชุมชนสามารถเข้าใจและใช้ในการส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง
ทรัพยากร	งบประมาณโครงการฯ อปท. กองทุนแม่แห่งแผ่นดิน
ระยะเวลาดำเนินการ	มีนาคม-มิถุนายน 2569
ผู้รับผิดชอบ	<p>อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานประชาสัมพันธ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์ และให้ความรู้เรื่องการส่งต่อเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช</p> <p>ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่เื้ออำนวยการ และให้ความร่วมมือ ออกแบบระบบการส่งต่อในชุมชน</p> <p>ตำรวจ ทำหน้าที่ในการรับแจ้ง เข้าระงับเหตุการณ์ และนำส่งผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาล</p> <p>สาธารณสุข (รพ.สต.) ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการส่งต่อ และเป็นผู้ประสานงานไปยังสถานพยาบาลปลายทาง</p> <p>พชอ. (สสอ.) ทำหน้าที่เสนอแนะ ผลักดันระบบการส่งต่อให้เป็นรูปธรรม</p>

องค์ประกอบ	รายละเอียด
	เชิงนโยบาย
ตัวช่วย	อบต./อปท./กู้ภัย/หน่วยงานเอกชน
การประเมินผล	1. มีระบบการส่งต่อของชุมชน 2. ความสำเร็จของชุมชน ตามองค์ประกอบการดำเนินงาน CBRx

องค์ประกอบ	รายละเอียด
กลยุทธ์	4พัฒนา
Target (เป้าหมาย)	ผู้ช้ยาเสพติดกลุ่มสี่เขียว
Objectives (วัตถุประสงค์)	3 พัฒนาจิตอาสา
Plan (แผนงาน) ชื่อกิจกรรม:	“จิตอาสา พัฒนาชุมชน”
รายละเอียดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> จัดอบรมจิตอาสาในชุมชน ให้ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดูแลให้กำลังใจ และฟื้นฟูผู้ที่เคยใช้ยาเสพติด โดยนำบุคคลสำคัญในหมู่บ้านมาร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ เช่นปราชญ์ชาวบ้าน จัดตั้งชมรม “บ่าวผู้พราว สาวผู้ดี” ชมรมหนุ่มสาวในการช่วยงาน หรือรวมกลุ่มเพื่อเป็นจิตอาสาในชุมชน ในการทำกิจกรรมชุมชนตามประเพณี “พ่อฮัก แม่ฮัก เขาก็ฮัก” โดยจัดจิตอาสาเป็นพ่อแม่บุญธรรม เพื่อน/พี่เลี้ยง/เพื่อนร่วมทาง คอยติดตาม เยี่ยมบ้าน ให้กำลังใจ และชวนผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดออกมาทำกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
ทรัพยากร	งบประมาณโครงการฯ อปท. กองทุนแม่แห่งแผ่นดิน
ระยะเวลาดำเนินการ	มีนาคม-มิถุนายน 2569
ผู้รับผิดชอบ	<p>อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่เป็นพ่อฮัก แม่ฮัก เป็นพี่เลี้ยงคอยติดตามเยี่ยมบ้าน ให้กำลังใจผู้ป่วยต่อเนื่อง</p> <p>ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน เป็นพ่อฮัก และเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ เพื่อจัดตั้งชมรมจิตอาสาหนุ่มสาว เชิญชวนให้จิตอาสา และผู้ป่วยร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ตำรวจ ทำหน้าที่ร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้กำลังใจแก่ผู้ที่เคยใช้ยาเสพติด</p> <p>สาธารณสุข (รพ.สต.) ทำหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกับทีมคอยเยี่ยมบ้าน และกระตุ้นให้จิตอาสาพาผู้ป่วยเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน</p> <p>พชอ. (สสอ.) ทำหน้าที่สนับสนุนให้การดำเนินงานด้านจิตอาสาเป็นไปอย่างราบรื่น และนำเสนอเชิงนโยบาย</p>

องค์ประกอบ	รายละเอียด
ตัวช่วย	อบต./อปท./หน่วยงานเอกชน
การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีชมรมจิตอาสาในชุมชน 2. มีจิตอาสาคอยช่วยเหลือติดตามผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดมีพลังใจในการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน 4. ความสำเร็จของชุมชน ตามองค์ประกอบการดำเนินงาน CBRx

องค์ประกอบ	รายละเอียด
กลยุทธ์	4พัฒนา
Target (เป้าหมาย)	ผู้ช้ยาเสพติดกลุ่มสี่เขียว
Objectives (วัตถุประสงค์)	4 พัฒนาอาชีพ
Plan (แผนงาน) ชื่อกิจกรรม:	“ทุนชีวิตใหม่”
รายละเอียดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมค้นหาทุนชีวิต สํารวจศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ และเป้าหมายชีวิต 2. กิจกรรม “ของดีบ้านเฮา” จัดอบรมทักษะอาชีพ เช่น งานฝีมือ เกษตรพื้นฐาน แปรรูปอาหาร งานบริการ หรืออาชีพตามบริบทพื้นที่ 3. จัดอบรมหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้นที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนและกาารองรับของตลาด เช่น การทำขนม อาหาร การเลี้ยงสัตว์ ประมง และการเพาะปลูก เป็นต้น เน้นสามารถนำไปสร้างอาชีพได้จริง 4. ตลาดนัดชุมชน จัดให้มีการการนำสินค้าจากชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน ในทุกวันศุกร์ตอนเย็น เพื่อให้ผู้ป่วยและชุมชนสามารถนำสินค้ามาขายเพื่อเป็นรายได้ 5. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเล็ก ๆ โดยมีผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดเป็นสมาชิก และหาช่องทางกาจำหน่ายสินค้า เพื่อให้เกิดรายได้และสามารถพึ่งพาตัวเองได้
ทรัพยากร	งบประมาณโครงการฯ อปท. กองทุนแม่แห่งแผ่นดิน กองทุนหมู่บ้าน
ระยะเวลาดำเนินการ	พฤษภาคม-มิถุนายน 2569
ผู้รับผิดชอบ	<p>อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่สำรวจความต้องการด้านอาชีพพื้นฐานของแต่ละครัวเรือน</p> <p>ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน รวบรวมปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพในชุมชน ชี้แจงรายละเอียด เพื่อขอให้ร่วมเป็นหนึ่งในทีมวิทยากรให้ความรู้เรื่องอาชีพในชุมชน และช่วยประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการของผู้ผ่านการบำบัดให้คนในหมู่บ้านช่วยกันอุดหนุน</p> <p>ตำรวจ ทำหน้าที่ประสานเพื่อขอสนับสนุนอาชีพจากหน่วยที่เกี่ยวข้อง</p>

องค์ประกอบ	รายละเอียด
	<p>ชักชวนสร้างความไว้วางใจและจูงใจให้ผู้ที่มีปัญหาเข้าร่วมโครงการสร้างอาชีพ เพื่อให้เขามองเห็นโอกาสในชีวิตใหม่ ทำหน้าที่กวาดล้างแห่งมั่วสุมเพื่อไม่ให้ผู้ที่กำลังเริ่มต้นอาชีพใหม่ถูกดึงกลับเข้าสู่วงจรเดิม</p> <p>สาธารณสุข (รพ.สต.) ทำหน้าที่เป็น "ผู้ดูแลสภาพความพร้อม" ของตัวบุคคลก่อนและระหว่างการสร้างอาชีพ ให้ความรู้ด้านสุขภาพ สอนการดูแลสุขภาพเบื้องต้นเพื่อให้มีร่างกายแข็งแรงพร้อมประกอบอาชีพได้นานๆ</p> <p>พขอ. (สสอ.) ทำหน้าที่การบูรณาการงบประมาณและทรัพยากร: พขอ. จะเชื่อมโยง "ทุนชีวิตใหม่" ไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน เช่น เชื่อมโยงกับ พัฒนาชุมชน (พช.) เพื่อหาช่องทางจำหน่ายสินค้า หรือเชื่อมกับ กศน. เพื่อฝึกทักษะอาชีพเพิ่มเติม</p>
ตัวช่วย	อบต./อปท./หน่วยงานเอกชน
การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ที่ผ่านการบำบัดมีอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเอง มั่นคง และสามารถพึ่งพาตัวเองได้ 2. มีผู้ผ่านการบำบัดไม่มีการกลับไปเสพยา 3. ชุมชนให้การยอมรับ มีพื้นที่ให้ผู้ผ่านการบำบัดสามารถสร้างอาชีพในชุมชน 4. ความสำเร็จของชุมชน ตามองค์ประกอบการดำเนินงาน CBRx

